

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ, ФАРМАЦІЇ ТА БІОЛОГІЇ ТВАРИН

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної дистанційної конференції з міжнародною участю

8 червня 2023 року

Реєстраційне посвідчення УкрНТЕІ № 554 від 19 грудня 2022 року

**Харків
НФаУ
2023**

УДК 615.12:616-07:636.09

Редакційна колегія:

Головний редактор – проф. А.А. Котвіцька

Члени редакційної колегії:

проф. І.М. Владимірова, проф. О.І. Набока, проф. Д.В. Морозенко,
проф. Р.Ф. Єрбоменко, д. вет. н. Є.В. Ващик, доц. Н.Ю. Селюкова,
доц. Н.Г. Грушанська, доц. К.О. Родіонова, доц. О.В. Должикова,
доц. А.В. Захар'єв, доц. Д.В. Бережний, доц. К.В. Глебова

Сучасні досягнення та перспективи розвитку ветеринарної медицини, фармації та біології тварин: матеріали наук-практ. дистанційної конференції з міжнародною участю (8 червня 2023 року) – Х. : НФаУ, 2023. – 86 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної дистанційної конференції з міжнародною участю «Сучасні досягнення та перспективи розвитку ветеринарної медицини, фармації та біології тварин». У матеріалах конференції розглядаються актуальні питання ветеринарної науки і практики, експериментальної біології та медицини, а також розведення та біології тварин.

Збірник розрахований на аспірантів, здобувачів, наукових співробітників, лікарів ветеринарної медицини, викладачів закладів вищої освіти медичного, фармацевтичного, біологічного, сільськогосподарського та ветеринарного профілю.

Відповідальність за зміст матеріалів конференції несуть автори.

MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF KIDNEYS OF CATS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE

Morozenko D.V., Vashchuk E.V., Zakhariev A.V., Glibova K.V., Danylchenko S.I.
National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine

Relevance. Chronic kidney disease (CKD) is the most common metabolic disease of domestic cats, and older cats are most often affected. The prevalence of CKD in cats exceeds that of dogs, and the frequency of diagnosis of CKD in cats has increased in recent decades. Typical histologic features include interstitial inflammation, tubular atrophy, and fibrosis with secondary glomerulosclerosis. Thus, it can be considered relevant to study the morphology of the kidneys of cats with CKD in order to establish a complex of changes in the tubules and glomeruli of the kidneys with the aim of a clearer understanding of the clinical and pathogenetic mechanisms of the development of nephropathies.

Materials and methods. The research was conducted on the basis of the Department of Veterinary Medicine and Pharmacy of the National University of Pharmacy (Kharkiv), as well as the Veterinary clinic "Terra VET" in Kharkiv during 2019–2022. All animals were examined by clinical, laboratory and instrumental methods, the animals were diagnosed with "Chronic kidney disease" stage 4 according to IRIS (International Renal Interest Society). Despite therapeutic measures, all animals died. Therapeutic measures were carried out according to the principles and standards of evidence-based medicine based on the clinical protocols of the British Small Animal Veterinary Association (BSAVA). All manipulations met the requirements of the "General Ethical Principles of Animal Experiments" (Kyiv, 2001), are consistent with the provisions of the European Convention on the Protection of Vertebrate Animals Used for Scientific Experiments or for Other Scientific Purposes (Strasbourg, 1986), comply with the Law of Ukraine "On protection of animals from cruelty" (2006) and Directive 2010/63/EU "On the protection of animals used for scientific purposes". After death, kidneys were removed from the animals for histological examination. In total, the kidneys of 4 animals were examined. The kidneys were fixed in a 10 % formalin solution, then embedded in celloidin-paraffin. Sections were stained with hematoxylin and eosin, picrofuchsin according to Van Gieson, and the Pas-reaction was performed. Microscopy and photography of histological preparations of kidneys were carried out using a microscope with two eyepiece tubes and an additional optical port to which a camera was connected.

Results and conclusions. The following changes were found in the animal's kidneys: glomeruli shrunken, glomerular capsule lumen widened, stroma sclerosis, tubular nephrothelium atrophy, segmental proliferation of mesangial cells, glomeruli lobe shape, cortical stroma sclerosis, stroma cell infiltrates, collagen fibers in cell infiltrates. In the medulla of the kidneys – flattening of the nephrothelium, hemorrhages, hemoptysis and areas of sclerosis. In the renal glomeruli, the pattern of capillary loops is unclear, the lumen of the capsule is visually enlarged, tubular dystrophy. In the tubules of the cortical layer – vacuolization and disorganization of nephrocytes, inflammatory round cell infiltration in the stroma of the cortical substance, sclerosis of the medullary layer and microliths in the lumen of the papillary duct. Also, in the cortical substance of the kidney, the pattern of the capillary loops is unclear, the condition of the basal membrane of the capillaries is mostly within the normal range, but moderate sclerosing of the wall of individual capillaries of the glomerulus was observed. There was also a different degree of mesangial-endothelial proliferation of glomeruli, blurring of the pattern of capillary loops, volume of homogeneous parietal masses in the capsule of

varying expressiveness, thickening of the basement membranes and an increase in the mesangium, an increase in the volume of perimembranous masses in the capsule (Pas-reaction), periglomerular sclerosis, sclerosing of a part of glomerular capillary loops, hyalinosis of glomerular capillaries, hyaline drops in the cytoplasm of nephrocytes of individual tubules, vacuolar dystrophy of nephrocytes, peritubular sclerosis of a part of tubules and lymphoid cell infiltration of the stroma.

Thus, all the above-mentioned changes in the kidneys of cats with CKD arose as a result of the progression of chronic nephropathies, which caused ischemia of kidney tissues. In turn, the basis of the development of CKD in cats is degenerative-dystrophic and sclerotic changes in the parenchyma and stroma of the kidneys, caused by ischemia due to the progression of nephropathies of various genesis.

ДІАГНОСТИКА І ЛІКУВАННЯ КРИПТОСПОРИДІОЗУ СОБАК

Морозенко Д.В., Ващик Є.В., Глебова К.В., Селюкова Н.Ю.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. Нематоди та найпростіші, які передаються через ковтання або проникнення через шкіру, є основними кишковими паразитами, що викликають гастроентерологічні захворювання. *Ancylostoma spp.*, *Uncinaria stenocephala*, *Toxocara canis*, *Toxascaris leonina*, *Trichuris vulpis* і *Dipylidium caninum* є основними гельмінтами, тоді як *Giardia*, *Cryptosporidium*, *Isospora spp.* і *Sarcocystis spp.* є найпоширенішими найпростішими паразитами у собак. Тому можна вважати актуальними питання вивчення діагностики і лікування криптоспоридіозу в Україні.

Мета – визначити основні методи діагностики та лікування криптоспоридіозу собак в Україні.

Матеріали і методи. Проведено науково-інформаційний пошук серед сучасних літературних джерел, зокрема, наукових публікацій із урахуванням досвіду зарубіжних авторів, а також використано клінічний досвід авторів.

Результати і висновки. Криптоспоридіоз, викликаний найпростішим паразитом *Cryptosporidium spp.*, є важливим зооозним захворюванням і вважається глобальною проблемою охорони здоров'я. Собаки вважаються одним із потенційних резервуарів передачі *Cryptosporidium* інфекції людям. Однак інформації про глобальні закономірності появи *Cryptosporidium* у собак мало. Зарубіжними науковцями було встановлено, що поширеність інфекції за результатами досліджень мікроскопічним, копроантигенним та молекулярним методами оцінювалася у 8 %, 7 та 6 % відповідно. Результати молекулярних методів показали, що найвищий рівень інфікування припадає на *C. canis* і *C. parvum*.

В клінічній практиці криптоспоридіоз собак зустрічається в Україні досить часто. Офіційна статистична інформація відсутня, проте хворіють тварини різного віку та породи. Основний клінічний симптом – періодична діарея, в більшості калові маси містять слиз та/або кров. Під час діареї як правило тварини мають гіпорексію або анорексію, в деяких випадків має місце блювання. Майже всі тварини, які хворіють на криптоспоридіоз, мають зниження маси тіла.

Діагностика криптоспоридіозу досить складна і має багато протиріч. Позитивна прогностична цінність усіх аналізів на *Cryptosporidium spp.* є низьким, оскільки існує відносно високий рівень поширеності інфекції у здорових собак. Ооцисти, антигени або ДНК

ЗМІСТ

ПРОТИМІКРОБНА АКТИВНІСТЬ КОМБІНАЦІЇ НІЗИНУ З ДИКЛОФЕНАКОМ НАТРІЯ ЩОДО РЕФЕРЕНТНИХ ШТАМІВ МІКРООРГАНІЗМІВ	
Андреєва І. Д., Осолодченко Т. П., Завада Н. П., Батрак О. А.	3
ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ КІЛЬКІСНИХ КОПРООВОСКОПІЧНИХ ТА ГЕЛЬМІНТОЛАРВОСКОПІЧНИХ МЕТОДІВ (ОГЛЯД)	
Бондаревський І. Л.	4
ФОРМИ РЕСТРИКТИВНОЇ КАРДІОМІОПАТІЇ У КІШОК	
Веклич С.Ю., Палюх Т.А.	5
ВИВЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СПЕЦИФІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ РЕСПІРАТОРНО-РЕПРОДУКТИВНОГО СИНДРОМУ СВИНЕЙ	
Войтенко Р.В., Северин Р.В., Головка В.О.	6
ДОПОВНЕННЯ МЕХЗЕНХІМАЛЬНИМИ СТОВБУРОВИМИ КЛІТИНАМИ АЛОІМПЛАНТАТІВ ПРИ ЗАПОВНЕННІ КІСТКОВОГО ДЕФЕКТУ ПРИСКОРЮЄ ВІДНОВЛЕННЯ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ	
Воронцов П.М., Леонтьєва Ф.С., Туляков В.О.	8
ЗМІНИ БІОХІМІЧНИХ МАРКЕРІВ ЗАПАЛЕННЯ У СИРОВАТЦІ КРОВІ БІЛИХ ЩУРІВ ІЗ ДЕФЕКТАМИ СТЕГНОВОЇ КІСТКИ, ЗАПОВНЕНИМИ ЗДРУКОВАНИМИ ІМПЛАНТАТАМИ НА ОСНОВІ ПОЛІЛАКТИДУ ТА ТРИКАЛЬЦІЙФОСФАТУ ІЗ МЕХЗЕНХІМАЛЬНИМИ СТОВБУРОВИМИ КЛІТИНАМИ	
Гонтар Н.М.	10
СТАН БАР'ЄРНОЇ ФУНКЦІЇ ЕПІТЕЛІО КЛУБОВОЇ КИШКИ ЩУРІВ ПРИ ДИСБАКТЕРІОЗІ ІНДУКОВАНОМУ ЛІНКОМІЦИНОМ	
Гороховський Є.Ю., Милосердна А.С.	12
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛИВАННЯ КРОВІ ЗА БАБЕЗІОЗУ СОБАК: ЕФЕКТИВНІСТЬ, КЛІНІЧНИЙ ВПЛИВ І ФАКТОРИ УСПІХУ	
Джулай А.В., Малюк М. О., Розумнюк А.В.	14
МІКРОСТРУКТУРА М'ЯСА ОСЕЛЕДЦЯ ЗА МОКРОГО СПОСОБУ СОЛІННЯ	
Дишлюк Н.В., Усенко С.І.	16
THE INFLUENCE OF THE <i>MEDICAGO SATIVA</i> ON THE LEVEL OF IMMUNOGLOBULINS IN RATS ON THE BACKGROUND OF EXPERIMENTAL IMMUNODEFICIENCY	
Yeromenko R.F., Dolzhykova O.V.	17
ОСОБЛИВОСТІ ВАКЦИНАЦІЇ ПТИЦІ ВІД ІНФЕКЦІЙНОГО БРОНХІТУ КУРЕЙ	
Жуковська А. В.	18
AN OVERVIEW OF THE MOST COMMON MEANS OF TREATMENT OF STOMATITIS IN CATS	
Zayats K.R., Sharandak P.V.	22
MELATONIN EFFECT ON OXIDATIVE STRESS BIOMARKERS IN MICE LIVER	
Natalia Kurhaluk, Halina Tkaczenko	23
BIOMARKERS OF OXIDATIVE STRESS IN THE BLOOD OF MICE IN MODEL OF LIPOPOLYSACCHARIDE-INDUCED ENDOTOXEMIA	
Natalia Kurhaluk, Halina Tkaczenko	25

ВПЛИВ ЛІПОСОМАЛЬНОЇ ФОРМИ КВЕРЦЕТИНУ НА ПОКАЗНИКИ МЕТАБОЛІЗМУ У ЩУРІВ ПІСЛЯ ІМПЛАНТАЦІЇ АЛОГЕННОГО КІСТКОВОГО МАТЕРІАЛУ	
Ковтун В.В., Краснополський Ю.М., Нікольченко О.А., Самойлова К.М.	27
ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ, ЯК ПРОГНОСТИЧНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ НИРКОВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ У КОТІВ	
Коломак І. О.	28
ЗАСТОСУВАННЯ ГЕМОДІАЛІЗУ ЗА ХРОНІЧНОЇ НИРКОВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ У ТВАРИН	
Курдюкова О.О., Палюх Т.А.	31
РЕНТГЕНОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА НАБРЯКУ ЛЕГЕНЬ У СВІЙСЬКОГО КОТА	
Лихолат Т.М., Грушанська Н.Г.	32
ЛІКУВАННЯ РАНОВИХ ПРОЦЕСІВ У СОБАК ПРЕПАРАТОМ З ДІЮЧОЮ РЕЧОВИНОЮ ДЕКСПАНТЕНОЛ	
Палій А.П., Павліченко О.В., Родіонова К.О., Морозов М.Г., Данкевич Н.І.	34
ДОСЛІДЖЕННЯ ТВАРИНИ ЗА ГОСТРОГО ПАНКРЕАТИТУ У СОБАК	
Лоза Ю.В., Шарандак П.В., Розумнюк А.В.	36
ОЖИРІННЯ У СВІЙСЬКИХ СОБАК ТА КОТІВ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	
Локес-Крупка Т.П.	38
ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКА БОРЕЛІОЗУ СОБАК	
Мала О.Д., Морозенко Д.В.	39
ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИСЕПТИЧНОГО ПРЕПАРАТУ «АСЕПТ-ВХ» ПРИ ПІДГОТОВЦІ ОПЕРАЦІЙНОГО ПОЛЯ У СОБАК	
Меженський А.О., Меженська Н.А., Меженський А.А., Ничик С.А., Ткаченко С.М.	40
КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНІ ЗМІНИ ЗА ГЕМОРАГІЧНОЇ ХВОРОБИ КРОЛІВ, ВИКЛИКАНОЇ ВІРУСАМИ ПЕРШОГО (GL1) ТА ДРУГОГО (GL2) ТИПІВ	
Меженський А.О., Меженська Н.А., Меженський А.А.	43
АНАТОМО-ТОПОГРАФІЧНІ ТА ОРГАНОМЕТРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІСЦЕРАЛЬНИХ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ КРОЛІВ КРОСУ HYPLUS У ВІКОВОМУ АСПЕКТІ	
Мирошниченко І. І., Лещова М. О.	46
MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF KIDNEYS OF CATS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE	
Morozenko D.V., Vashchuk E.V., Zakhariev A.V., Glibova K.V., Danylchenko S.I.	49
ДІАГНОСТИКА І ЛІКУВАННЯ КРИПТОСПОРИДІОЗУ СОБАК	
Морозенко Д.В., Ващик Є.В., Глебова К.В., Селюкова Н.Ю.	50
ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ СОБАК З ГНІЙНИМ ОТИТОМ	
Морозов М.Г., Розум Є.Є.	51
ДЕЗІНФЕКЦІЯ В УМОВАХ СТАЦІОНАРУ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	
Мочернюк М.М.	53
ДІАГНОСТИКА ГОСТРОГО ПАНКРЕАТИТУ В СОБАК	
Ничипорук С.М., Землянський А.О.	54

ПРОТИМІКРОБНА АКТИВНІСТЬ КОМБІНАЦІЇ НІЗИНУ З ДИКЛОФЕНАКОМ НАТРІЯ ЩОДО КЛІНІЧНИХ ШТАМІВ МІКРООРГАНІЗМІВ	
Осолодченко Т. П., Мартинов А. В., Андреева І. Д., Рябова І. С.	55
АЛІМЕНТАРНЕ ОЖИРІННЯ ЯК ЧИННИК СКОРОЧЕННЯ ЖИТТЯ ДОМАШНІХ УЛЮБЛЕНЦІВ	
Панікар І. І., Запека І. Є., Кукало А. В.	56
АРТЕРІАЛЬНА ТРОМБОЕМБОЛІЯ У КОТА ЗА ГІПЕРТРОФІЧНОЇ КАРДІОМІОПАТІЇ: КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК	
Петрушко А. С., Грушанська Н.Г.	59
ЕТІОЛОГІЯ КАРДІОМІОПАТІЙ У КОТІВ	
Плисюк В.М., Палюх Т.А.	61
ОСОБЛИВОСТІ ІНФІКУВАННЯ ВІРУСОМ САРКОМИ РАУСА СВІЙСЬКОЇ ПТИЦІ	
Прилуцький С.П.	62
DIAGNOSTIC AND PROGNOSTIC SIGNIFICANCE OF PATHOLOGICAL RESPIRATORY NOISES IN CATTLE	
Sabova E.V., Sharandak P.V.	63
ПОШИРЕНІСТЬ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ПАТОЛОГІЙ МУРЧАКІВ (<i>CAVIA PORCELLUS</i>) У ВЕТЕРИНАРНИХ КЛІНІКАХ ХАРКОВА ТА ПОЛТАВИ ЗА 2019-2022 рр.	
Сегодін О.Б., Степаненко Г.О., Тимошенко О.П.	65
RATHOMORPHOLOGICAL DIAGNOSIS OF PARA-FLU OF CATTLE	
Skrypka M. V., Dmytryshchuk A. S., Zelenina O. M.	67
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕМОДЕЛЯЦІЇ ДЕЯКИХ КІСТКОВИХ ОРГАНІВ НОВОНАРОДЖЕНИХ ТЕЛЯТ	
Стегней Ж.Г.	70
КРИТЕРІЇ АДАПТАЦІЇ СВІЙСЬКИХ КОТІВ ДО 60-ДЕННОГО ПЕРЕБУВАННЯ У ПРИТУЛКУ ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН	
Тимошенко О.П., Сидельов В.В.	72
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОРОЖНЬОЇ КИШКИ ТА СТАНОВЛЕННЯ ЇЇ ІМУННИХ УТВОРЕНЬ У ДОБОВИХ КУРЕЙ	
Усенко С.І.	75
МОРФОЛОГІЯ ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ ТА КЛУБОВОЇ КИШОК, ЇХ ІМУННИХ УТВОРЕНЬ У КУРЕЙ ВІКОМ 1 ДОБА	
Усенко С.І., Стегней С.М.	77
КЛАСИФІКАЦІЯ БОЛЮ У ТВАРИН	
Шеремет Н.М., Морозенко Д.В.	79
ВПЛИВ ФОРМИ МОРДИ НА ЗДОРОВ'Я СОБАКИ: СИНДРОМ БРАХІЦЕФАЛЬНОЇ ОБСТРУКЦІЇ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ	
Селюкова Н. Ю.	80

Наукове видання

**СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ, ФАРМАЦІЇ ТА БІОЛОГІЇ ТВАРИН**

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної дистанційної конференції з міжнародною участю
8 червня 2023 року

Формат 60 × 84/16. Ум. друк. арк. 3,9.

Національний фармацевтичний університет вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.